

3. Діагностування стану українського бізнесу під час повномасштабної війни Росії з Україною. URL: https://gradus.app/documents/188/BusinessInWar_Gradus_KSE_Report_30032022_ua.pdf (дата звернення: 09.06.2022).
4. Філатов В. Як зміниться праці в Україні через війну. Які професії будуть найбільш затребувані в Україні після війни і які сфери найактивніше розвиватимуться? URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/1/685047/> (08.06.2022).

УДК 330.3:338.2

Бреус С.В., д.е.н., професор
Київський національний університет технологій та дизайну
Ігнатов О.П., студент
Київський національний університет технологій та дизайну

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Доцільність забезпечення конкурентоспроможності та управління нею у контексті розвитку суб'єктів господарювання в сучасних умовах, коли триває російсько-українська війна, набуває особливої актуальності, зважаючи на значні збитки, яких зазнала вітчизняна економіка, цивільна, військова інфраструктура тощо. Крім того, втрати від війни мають довгостроковий вплив. Так, за розрахунками Мінекономіки, цього року втрати ВВП України сягнуть щонайменше 112 млрд дол. США, до 2030 року – орієнтовно 1,2 трлн дол. США [1].

Управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання передбачає здійснення адаптації системи управління до змін зовнішнього

середовища за умови реалізації конкурентних переваг задля забезпечення його стратегічного розвитку з подальшою розробкою стратегії такого управління, практична реалізація якої може стати гарантією довгострокового та результативного існування підприємства. Однією з важливих передумов посилення й розвитку конкурентних переваг господарюючого суб'єкта є вибір сфери конкуренції, відмінної від тієї, що обрали для себе конкуренти, або перехід до глобальної конкуренції, в той час як інші суб'єкти господарювання ще обмежуються внутрішнім ринком [2-3]. До основних завдань управління конкурентними перевагами відносяться такі [3]: ідентифікація досягнутого рівня конкурентного потенціалу та конкурентоспроможності підприємства; опрацювання комплексу ефективних конкурентних стратегій та забезпечення їх реалізації; оцінювання ефективності управління конкурентними перевагами.

Зважаючи на це слід зазначити, що підхід до розвитку конкурентної переваги, носить глобальний характер й визначається завоюванням нових конкурентних переваг в системі: стратегічна група – сектор національної економіки – світовий ринок. При цьому слід зважати на достатньо значний потенціал українського експорту високотехнологічної продукції – 0,3-0,5 % світового (10-15 млрд дол. США) [4].

Розроблення стратегій управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання передбачає визначення та формулювання стратегічних цілей в межах оцінювання інноваційного розвитку. Ці цілі слугують в якості відправної точки для вибору та розроблення адекватної стратегії та визначаються наряду з аналізуванням внутрішнього середовища суб'єкта господарювання при формуванні його конкурентної поведінки на ринку. При цьому, особлива увага приділяється оцінюванню його можливостей щодо розроблення окремих видів інновацій [5-6]. Активізація інноваційного розвитку господарюючого суб'єкта має бути поєднана [6]: з оновленням основних засобів, які мають стати основним джерелом збільшення обсягів виробництва та створення умов для виробництва вітчизняної продукції на рівні найкращих світових стандартів; із

збереженням ресурсів, що, у кінцевому підсумку, призводить до значного зниження матеріальних витрат на одиницю продукції; із соціальною спрямованістю, за якої самі люди, якість та безпека їхнього життя повинні гарантувати реалізацію пріоритетів інноваційного розвитку.

Враховуючи зазначене, слід констатувати, що управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання у разі активізації його інноваційного розвитку в умовах жорсткої конкуренції передбачає забезпечення сталих переваг над іншими учасниками ринку та є важливою передумовою забезпечення його економічного розвитку. Реалізація зазначеного сприятиме збільшенню частки підприємства на ринку, отримає відображення у його фінансово-економічних показниках, сприятиме відбудові держави на інноваційних засадах у післявоєнний період [7] та забезпеченню висхідного тренду її економічного зростання загалом.

Література

1. Прямі втрати України від війни становлять \$565 мільярдів – Мінекономіки. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3447567-prami-vtrati-ukraini-vid-vijni-stanovlat-565-milardiv-minekonomiki.html> (дата звернення: 19.05.2022).
2. Бреус С. В., Бойко Д. А. Сутність та методи оцінювання конкурентних переваг підприємства у контексті управління ними. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 36. С. 93–98. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/17.pdf (дата звернення: 19.05.2022).
3. Жемба А. Й. Особливості управління конкурентними перевагами підприємств. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7112> (дата звернення: 19.05.2022).
4. Бреус С. В. Аналіз стану і перспективи експорту високотехнологічної продукції промисловості України. *Стратегічні пріоритети*. 2010. № 1 (14). С. 16–22.
5. Бреус С. В., Бондар А. Л. Інновації як складова стратегії управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання. *Економіка та суспільство*.

2021. Вип. 32. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/858/823> (дата звернення: 19.05.2022).

6. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : монографія / С. М. Ілляшенко [та ін.] ; заг. ред. С. М. Ілляшенка. Суми : Університетська книга, 2008. 615 с.

7. Бреус С. В. Роль інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності машинобудівного комплексу України. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 1. С. 162–169.

УДК 330.341

Касич А.О., д.е.н., професор,

Гутман А.І., магістр

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ КРЕАТИВНОЇ ІНДУСТРІЇ

Інновації та інвестиції в НДДКР відіграють надзвичайно важливу роль у підвищенні та підтримці достатнього рівня конкурентоспроможності підприємств, у тому числі тих, що функціонують в галузі креативних індустрій, про що свідчить статистика лідируючих компаній Європи та світу. У процесі розвитку підприємств будь-яких галузей та видів діяльності особливе значення має інноваційна діяльність. Ринок креативної індустрії займає дуже важливе місце у світовій економіці. Особливо зростає увага до розвитку креативних індустрій в Україні в період війни, оскільки такі підприємства є драйверами соціо-культурного розвитку суспільства.

Актуальність дослідження полягає в тому, що творча індустрія, як самостійна галузь, безперервно впроваджує інновації у своїй діяльності,